

Levande kunskap med cirklar

TEXT OCH FOTO: ANNA-KARIN HALLGREN

Det sägs att 75 procent av alla svenskar någon gång har gått en studiecirkel. Det är en utbildningsform som passar många småföretagare, inte minst för att man får ett bra nätverk. I cirkeln bjuder man in experter i olika ämnen och kan efteråt diskutera och reflektera över vad man fått höra, för att sedan kunna använda kunskapen i sin egen verksamhet.

Magnus Ljung, statskonsulent vid SLU, är med och utbildar cirkelledare för Meny.

Företagare från olika branscher vill förädla blåbären i Norrland istället för att exportera. En chipstillverkare i södra Sverige ville utveckla sin produkt och hittade ett nytt nätverk att bolla sina idéer med och ett gäng småföretagare i Östergötland vill bli bättre på kommunikation. Hittills har ett 50-tal cirklar genomförts i Menys regi och utvärderingarna från deltagarna är övervägande mycket positiva.

– Menycirkelnas största syfte är att möjliggöra kunskapsutbyte mellan människor, berättar Magnus Ljung, statskonsulent vid SLU, Sveriges Lantbruksuniversitet.

Tillsammans med psykologen Mats Strandell utbildar han cirkelledare för Meny. Eller processledare, som de själva säger, eftersom det verkligen är en process som en grupp går igenom, från det att personerna sätter sig ner tillsammans första gången tills man har nått målet och cirkeln avslutas.

Våga ta plats

– Det man ska kunna som processledare måste man ha varit med om själv, inte bara läst sig till, brukar vi säga, säger Magnus Ljung och förklarar att utbildningen innehåller samma faser som själva cirkeln kommer att göra.

Magnus Ljung och Mats Strandell arbetar med en noga anpassad pedagogik, där en tyngdpunkt ligger på att deltagarna i gruppen ska vara bekväma med varandra, hitta sina roller och våga ta plats eller låta andra ta plats.

Av cirkeldeltagarnas utvärderingar framgår tydligt att cirkeln har gett en ökad förmåga i att delta i lärande samtal, att deltagarna har fått en ökad kunskap om andras perspektiv och att man har lärt sig att kommunicera med forskare och hur man ska ta kontakt med dem. Nätverksbyggandet är också en viktig effekt av cirkeln.

Hundraårig tradition

I Sverige har vi en hundraårig tradition av att lära oss något genom att gå en studiecirkel.

– Grundtanken med cirkeln var att människor utan formell skolutbildning skulle kunna tillgodogöra sig kvalificerade kunskaper, berättar Mats Strandell.

Menycirklar blev på ett tidigt stadium ett av Menys verktyg.

På SIK hade man sedan tidigare erfarenhet av att bygga nätverk med småföretag och på SLU hade man arbetat med sk innovationscirklar, som gick ut på att få in forskare i läroprocessen.

I Menycirkeln samlas sex - tio personer samlas kring gemensamma frågeställningar. Det kan vara personer från stora eller små företag inom samma bransch eller från samma geografiska område, som träffas för att lära sig mer om och diskutera t ex produkt-, kvalitets-, affärs- eller kompetensutveckling.

Deltagarna styr

Cirkeln leds av en processledare med intresse och kunskap om det ämne som cirkeln ska behandla, men det är deltagarna som styr både innehållet i och formerna för cirkelns genomförande.

Ny banbrytande kunskap kan förmedlas direkt från forskningsfronten genom olika experter som bjuds in under cirkelns gång. I samband med en föreläsning kan cirkelgruppen direkt reflektera över vad de har hört och sen gå hem och använda den nyvunna kunskapen för att utveckla sin verksamhet.

– I en cirkel var det en deltagare som tyckte att metoden var så bra, att han genomförde en egen cirkel med sina medarbetare parallellt med att han själv deltog i en Menycirkel. Då blir det verkligen levande kunskap, berättar Magnus Ljung. ■